

NR 139/2014

**DONALD TUSK PRZEWODNICZĄCYM
RADY EUROPEJSKIEJ – SPOŁECZNE
REAKCJE I OCZEKIWANIA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

-
- ▶ W opinii większości badanych (58%) Donald Tusk jako przewodniczący Rady Europejskiej będzie przede wszystkim organizatorem i koordynatorem jej prac. Tylko nieco ponad jedna czwarta ankietowanych (28%) spodziewa się, że Donald Tusk będzie faktycznym przywódcą Unii Europejskiej, wyznaczającym kierunek jej działań.

  - ▶ Zdaniem większości badanych objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przyczyni się do poprawy wizerunku naszego kraju w Europie i na świecie (62%) oraz lepszego reprezentowania interesów Polski w Unii Europejskiej (60%). Nieco mniej osób (52%) sądzi, że Polska będzie miała większy niż dotychczas wpływ na politykę UE.

  - ▶ W społecznej ocenie najważniejszym wyzwaniem, przed którym stoi Donald Tusk i cała Unia, jest zażegnanie konfliktu na Ukrainie (56% wskazań). Do najistotniejszych zadań należy także poprawa sytuacji finansowej krajów unijnych, zmniejszenie ich zadłużenia (38%) oraz pobudzenie wzrostu gospodarczego w Unii (35%). Kluczowe jest ponadto zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego krajom unijnym i rozwój wspólnej polityki energetycznej (35%).

Pierwszego grudnia Donald Tusk zostanie drugim z kolei, po Hermanie Van Rompuyu, przewodniczącym Rady Europejskiej. Niespodziewany dla opinii publicznej wybór polskiego premiera na to stanowisko był dość powszechnie odczytywany jako docenienie zmieniającej się roli Polski w Europie oraz – a nawet przede wszystkim – jako osobisty sukces Donalda Tuska. Polityczni oponenti gratulowali nominacji, choć jednocześnie zarzucali premierowi ucieczkę od realnych wyzwań na arenie krajowej i bagatelizowali jego kompetencje na nowym stanowisku. Jak pokazały badania CBOS, wybór Donalda Tuska spowodował wzrost poparcia dla Platformy Obywatelskiej i współtworzonego przez nią rządu, a także poprawę wizerunku polskiej klasy politycznej (poszczególnych polityków oraz całego parlamentu)¹. We wrześniu² sprawdzaliśmy również, jakie są oczekiwania opinii publicznej wobec Donalda Tuska jako przyszłego szefa Rady Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY RADY EUROPEJSKIEJ, CZYLI KTO?

Zgodnie z prawem unijnym³, szef Rady Europejskiej przewodniczy temu gremium i prowadzi jego prace, zapewnia przygotowanie i ciągłość pracy Rady, działa na rzecz osiągnięcia w niej porozumienia oraz przedstawia Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie z jej posiedzeń, a także reprezentuje Unię na zewnątrz w sprawach dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Wobec jedynie ogólnych ram prawnych określających kompetencje przewodniczącego Rady sposób sprawowania tej funkcji zależy od osobowości, autorytetu i charyzmy osoby powołanej na to stanowisko.

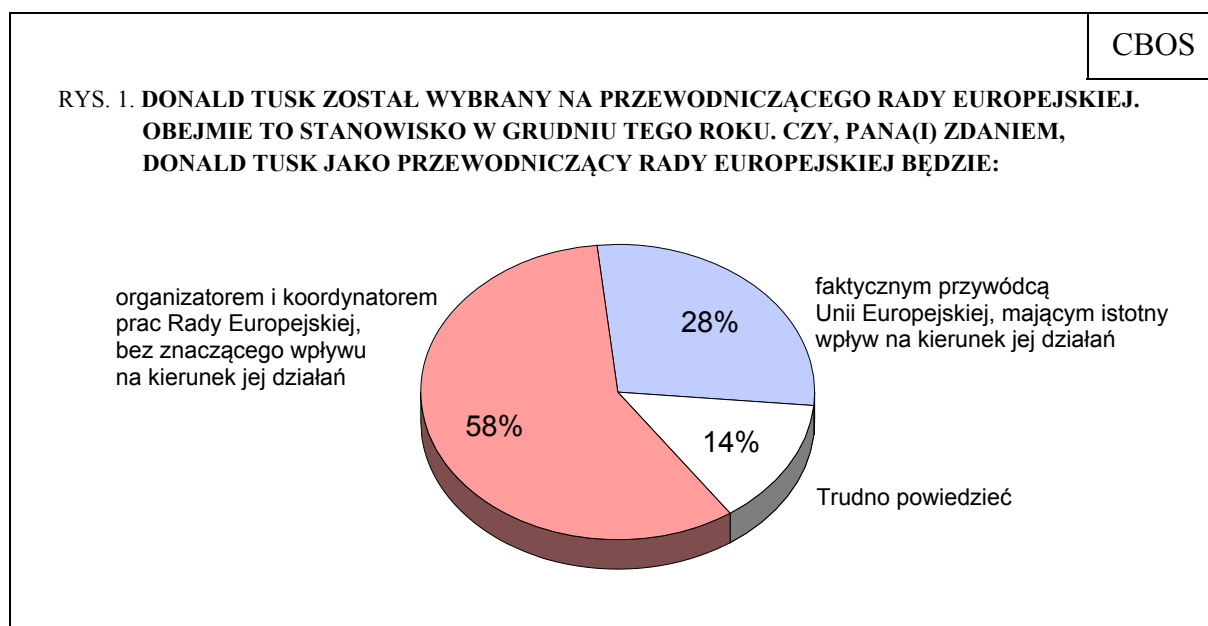
---

¹ Por. opublikowane we wrześniu 2014 komunikaty CBOS: „Preferencje partyjne po wyborze Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej” (oprac. B. Badora), „Ostatnie notowania gabinetu Donalda Tuska” (oprac. M. Omyła-Rudzka), „Zaufanie do polityków przed zmianą rządu” (oprac. A. Cybulska), „Oceny instytucji publicznych” (oprac. M. Feliksiak).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (292) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 11–17 września 2014 roku na liczącej 946 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

³ Art. 15 ust.6 Traktatu o Unii Europejskiej.

W opinii większości badanych (58%) Donald Tusk w nowej roli będzie przede wszystkim organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej. Tylko nieco ponad jedna czwarta (28%) jest zdania, że Donald Tusk będzie faktycznym przywódcą Unii Europejskiej, mającym istotny wpływ na kierunek jej działań. Wydaje się, że przynajmniej część ankietowanych odpowiadając na pytanie o sposób pełnienia nowej funkcji przez byłego premiera odwoływała się do modelu wypracowanego przez obecnego szefa Rady Europejskiej Hermana Van Rompuya, któremu – mimo na ogół pozytywnych ocen jego działalności – trudno byłoby przypisać polityczną charyzmę.

Opinie na temat sposobu sprawowania funkcji przewodniczącego Rady Europejskiej przez Donalda Tuska wiążą się przede wszystkim z orientacją polityczną ankietowanych i ich preferencjami partyjnymi. Badani deklarujący lewicowe lub centrowe poglądy polityczne częściej niż respondenci identyfikujący się z prawicą skłonni są sądzić, że Donald Tusk będzie faktycznym przywódcą Unii Europejskiej, jednak także wśród nich przeważa opinia, że będzie przede wszystkim organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej.

W to, że Donald Tusk będzie prawdziwym liderem Unii Europejskiej, mającym istotny wpływ na kierunek jej działań, wierzy większość zwolenników jego ugrupowania. W pozostałych elektoratach dominuje sceptycyzm. Szczególnie często wyrażają go sympatycy Nowej Prawicy Janusza Korwin-Mikkego.

Tabela 1

Elektoraty partyjne	Donald Tusk został wybrany na przewodniczącego Rady Europejskiej. Obejmie to stanowisko w grudniu tego roku. Czy, Pana(i) zdaniem, Donald Tusk jako przewodniczący Rady Europejskiej będzie:		
	faktycznym przywódcą Unii Europejskiej, mającym istotny wpływ na kierunek jej działań	organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej, bez znaczącego wpływu na kierunek jej działań	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	53	40	7
PSL	28	55	17
SLD	23	66	11
PiS wraz z Solidarną Polską i Polską Razem	13	76	11
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	4	96	0

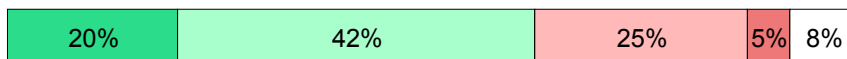
ZNACZENIE OBJĘCIA PRZEZ DONALDA TUSKA STANOWISKA PRZEWODNICZĄCEGO RADY EUROPEJSKIEJ DLA POLSKI

W ocenie społecznej objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej będzie miało pozytywne skutki dla Polski. W opinii większości badanych przyczyni się ono do poprawy wizerunku naszego kraju w Europie i na świecie (62%) oraz lepszego reprezentowania interesów Polski w Unii Europejskiej (60%). Nieco mniej osób (52%) jest zdania, że przyczyni się ono do zwiększenia wpływu Polski na politykę Unii Europejskiej.

RYS. 2. CZY OBJĘCIE PRZEZ DONALDA TUSKA STANOWISKA PRZEWODNICZĄCEGO RADY EUROPEJSKIEJ PRZYCZYNI SIĘ DO:

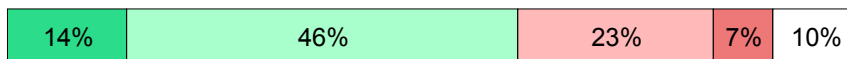
– POPRAWY WIZERUNKU POLSKI W EUROPIE I NA ŚWIECIE

■ Zdecydowanie tak   ■ Raczej tak   ■ Raczej nie   ■ Zdecydowanie nie
□ Trudno powiedzieć

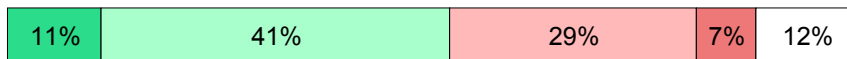
– LEPSZEGO REPREZENTOWANIA INTERESÓW POLSKI W UE

■ Zdecydowanie tak   ■ Raczej tak   ■ Raczej nie   ■ Zdecydowanie nie
□ Trudno powiedzieć

– ZWIĘKSZENIA WPLYWU POLSKI NA POLITYKĘ UE

■ Zdecydowanie tak   ■ Raczej tak   ■ Raczej nie   ■ Zdecydowanie nie
□ Trudno powiedzieć

Więszymi optymistami w postrzeganiu skutków, jakie objęcie stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przez Donalda Tuska będzie miało dla Polski, są osoby o lewicowych lub centrowych poglądach politycznych niż badani identyfikujący się z prawicą. Wpływ orientacji politycznej na opinie w tej kwestii najwyraźniej widać w zróżnicowaniu poglądów elektoratów partyjnych. Pozytywnych efektów wyboru Donalda Tuska na szefa Rady Europejskiej oczekują przede wszystkim zwolennicy PO, a także większość sympatyków SLD i PSL. Ambiwalentne odczucia w tej kwestii mają wyborcy PiS. Z kolei zwolennicy Nowej Prawicy Janusza Korwin-Mikkego nie spodziewają się nie tylko wzrostu wpływu Polski na unijną politykę czy lepszego reprezentowania interesów naszego kraju w Unii, ale nawet korzyści wizerunkowych wynikających z objęcia przez Donalda Tuska jednego z najważniejszych stanowisk unijnych.

Tabela 2

Elektoraty partyjne	Czy objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przyczyni się do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	91	6	3
SLD	77	23	0
PSL	63	32	5
PiS wraz z Solidarną Polską i Polską Razem	49	45	6
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	31	66	3

Tabela 3

Elektoraty partyjne	Czy objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przyczyni się do lepszego reprezentowania interesów Polski w UE?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	88	9	3
PSL	74	23	3
SLD	67	28	5
PiS wraz z Solidarną Polską i Polską Razem	48	45	7
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	23	73	4

Tabela 4

Elektoraty partyjne	Czy objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przyczyni się do zwiększenia wpływu Polski na politykę UE?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	84	13	3
PSL	57	32	11
SLD	52	39	9
PiS wraz z Solidarną Polską i Polską Razem	43	49	8
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	9	91	0

OCZEKIWANIA WOBEC DONALDA TUSKA I RADY EUROPEJSKIEJ

Donald Tusk obejmuje swoje stanowisko w trudnym dla Unii Europejskiej momencie, wymagającym od państw członkowskich umiejętności porozumienia oraz skutecznego działania. Wyzwania, przed którymi stoi Unia, związane są m.in. z trwającym konfliktem

zbrojnym na Ukrainie, mogącym zagrozić bezpieczeństwu krajów unijnych oraz ze skutkami kryzysu finansowego w strefie euro. Jak się wydaje, polska opinia publiczna w znacznej mierze jest świadoma tych wyzwań, choć – jak pokazują nasze badania – oczekiwania i postulaty wysuwane pod adresem Donalda Tuska cechuje, skądinąd zrozumiały, polonocentryzm.

Badani odpowiadając na pytanie otwarte, zapewniające im możliwość samodzielnego formułowania oczekiwań wobec Donalda Tuska i Rady Europejskiej, koncentrowali się przede wszystkim na kwestiach gospodarczych i finansowych. Postulaty dotyczące poprawy warunków społeczno-ekonomicznych odnosiły się, jak wspomniano, w sposób szczególny do sytuacji w naszym kraju. Mówiono zatem przede wszystkim o potrzebie pobudzenia wzrostu gospodarczego, w tym m.in. o niwelowaniu gospodarczych skutków rosyjskiego embarga oraz o konieczności polepszenia sytuacji na rynku pracy, zmniejszeniu bezrobocia, w tym także w kontekście emigracji zarobkowej Polaków. Ponadto wskazywano na potrzebę poprawy materialnych warunków życia, podniesienia wysokości dochodów i świadczeń społecznych. Przy tej okazji zwracano także uwagę na nadal duże różnice w poziomie rozwoju gospodarczego między Polską a innymi krajami unijnymi i akcentowano konieczność ich niwelowania. Część osób odnosiła się do sytuacji w rolnictwie, postulując m.in. zwiększenie wysokości płatności bezpośrednich, wzrost cen produktów rolnych oraz zwiększenie limitów produkcyjnych. Wśród innych wątków odnoszących się do kwestii gospodarczych i finansowych znalazły się m.in. takie postulaty, jak: rozwój wolnego rynku i odbiurokratyzowanie gospodarki, poprawa warunków pracy (w tym m.in. ograniczenie zatrudnienia na tzw. umowy śmieciowe), zmniejszenie zadłużenia krajów unijnych, troska o fundusze unijne dla Polski.

Konflikt na Ukrainie i udział w nim Rosji budzi powszechne obawy. Stąd też licznie artykułowane pod adresem unijnej prezydentury Donalda Tuska oczekiwania dotyczące polepszenia bezpieczeństwa w Polsce i w Europie – z jednej strony poprzez podejmowanie działań mających na celu przywrócenie pokoju na wschodzie i zapobiegnięcie rozprzestrzenieniu się konfliktu, z drugiej poprzez poprawę zdolności obronnych Polski i Unii Europejskiej. Jednym z elementów szeroko rozumianego bezpieczeństwa kraju jest zapewnienie nieprzerwanych dostaw paliw i energii. Wiąże się to z postulowanymi przez badanych: dywersyfikacją źródeł energii, uniezależnieniem od Rosji oraz – co już wcześniej zaproponował Donald Tusk – budową unii energetycznej. Inne sygnalizowane przez respondentów kwestie związane z bezpieczeństwem i polityką międzynarodową to m.in. relacje między UE a USA oraz problem Państwa Islamskiego.

Jakimi sprawami przede wszystkim powinien zajmować się Donald Tusk i kierowana przez niego Rada Europejska?

GOSPODARKA I FINANSE

Poprawa sytuacji gospodarczej w Polsce i Europie	15%
Poprawa sytuacji na rynku pracy, zmniejszenie bezrobocia, ograniczenie emigracji zarobkowej	14%
Poprawa materialnego poziomu życia, wyższe płace, emerytury, renty	7%
Wyrównanie różnic w rozwoju ekonomicznym i poziomie życia między Polską a krajami UE	3%
Poprawa sytuacji w rolnictwie, wyrównanie wysokości płatności bezpośrednich i cen na produkty rolne, zwiększenie limitów produkcyjnych itp.	3%
Rozwój wolnego rynku, wymiany gospodarczej, odbiurokratyzowanie gospodarki	2%
Poprawa warunków pracy, ograniczenie zatrudnienia na umowach śmieciowych, zmniejszenie wymiaru czasu pracy itp.	2%
Fundusze unijne dla Polski	2%
Poprawa sytuacji finansowej krajów UE, zmniejszenie zadłużenia	1%
Poprawa infrastruktury, drogi	1%

BEZPIECZEŃSTWO I POLITYKA ZAGRANICZNA

Bezpieczeństwo Polski i Europy, rozwiązanie konfliktu na Ukrainie, uniknięcie wojny, sprawy obronności	20%
Bezpieczeństwo energetyczne, unia energetyczna, niezależnienie od dostaw rosyjskiego gazu	5%
Polityka wobec USA, obrona interesów Europy w stosunkach z USA	1%
Problem islamistów i Państwa Islamskiego	1%
Sprawy międzynarodowe – ogólnie	1%

SPRAWY SPOŁECZNE

Poprawa funkcjonowania służby zdrowia, bezpłatna opieka zdrowotna, likwidacja kolejek	4%
Poprawa perspektyw życiowych ludzi młodych	3%
Polityka prorodzinna i pronatalistyczna, wsparcie dla rodziny	2%
Lepsza opieka społeczna, pomoc potrzebującym: biednym, bezdomnym, bezrobotnym	2%
Zmiany w prawie, ograniczenie nadmiernej legislacji, zmniejszenie biurokracji – ogólnie	1%
Bezpieczeństwo emerytalne, obniżenie wieku emerytalnego	1%
Zmiany w szkolnictwie, lepsza edukacja	1%

FUNKCJONOWANIE UNII

Jedność Unii, wspólne działania krajów członkowskich, Unia powinna mówić jednym głosem	2%
Pogłębianie integracji europejskiej, ujednoczenie przepisów prawnych	2%
Poprawa funkcjonowania Unii	1%
Równe traktowanie krajów członkowskich, poprawa pozycji słabszych krajów	1%

POLSKA W UNII

Poprawa pozycji Polski w Europie, zwiększenie wpływu Polski na politykę Unii	1%
Poprawa wizerunku Polski, godne reprezentowanie naszego kraju	1%

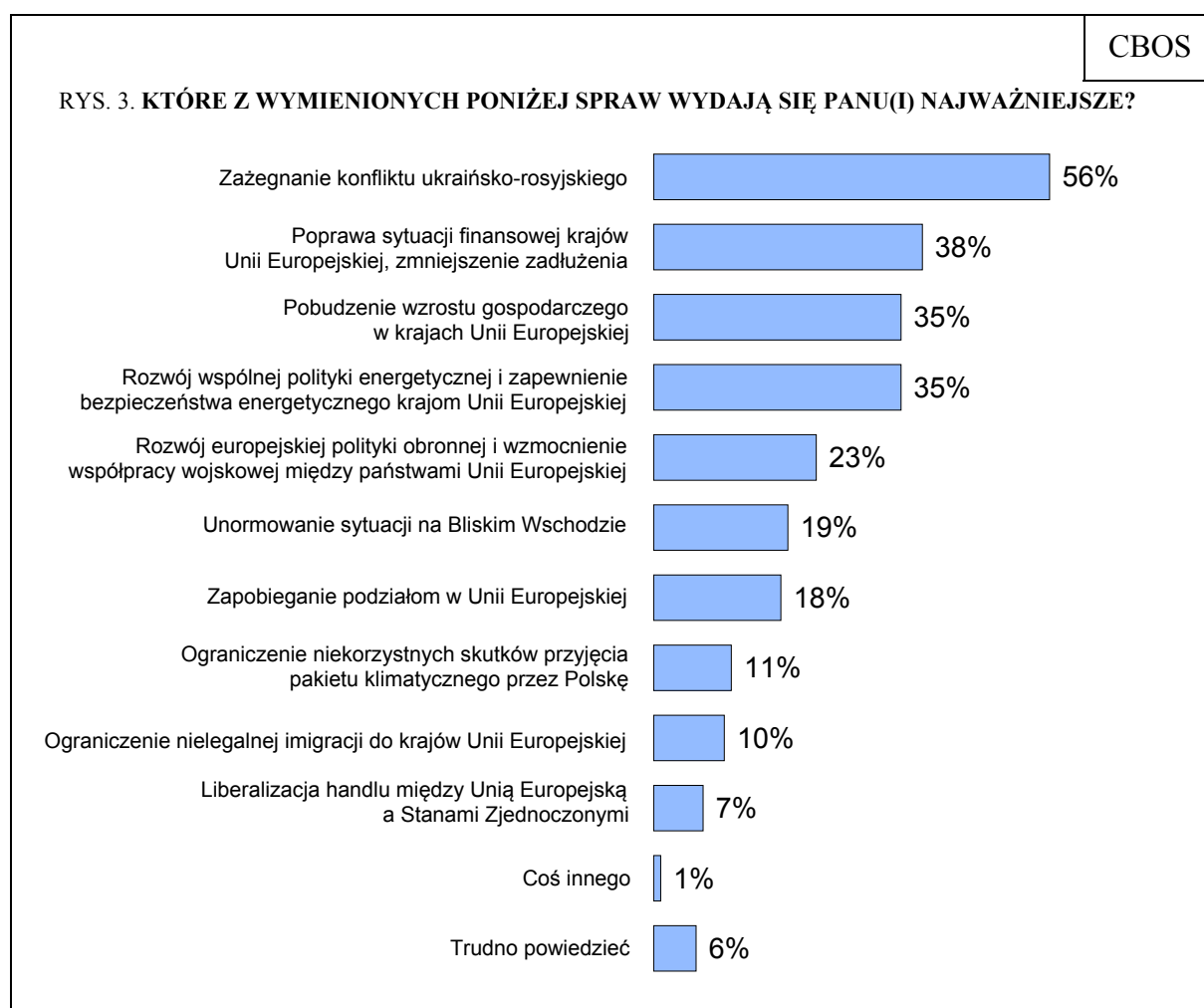
Ogólnie – zająć się sprawami Polski, zadbać o polskie interesy	3%
Ogólnie – zająć się sprawami całej Unii	1%

Trudno powiedzieć	30%
-------------------	-----

Część wypowiedzi ankietowanych odnosiła się do spraw społecznych – w tym zakresie wyrażano przede wszystkim oczekiwania polepszenia opieki zdrowotnej, poprawy perspektyw dla ludzi młodych, wsparcia dla rodzin oraz lepszej opieki społecznej.

Formułowano także postulaty dotyczące poprawy funkcjonowania Unii – podkreślano, że powinna ona mówić jednym głosem i wspólnie działać oraz wskazywano na potrzebę pogłębiania integracji europejskiej i dalszego ujednolicania prawa.

Dość podobnie wygląda katalog najważniejszych wyzwań, przed jakimi stoją Donald Tusk i cała Unia Europejska, utworzony na podstawie odpowiedzi na pytanie zamknięte.

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać więcej niż jedną sprawę

Najważniejsze jest dziś zatem – w ocenie społecznej – zażegnanie konfliktu na Ukrainie i przywrócenie pokoju w Europie. Do najistotniejszych zadań należy zwalczanie kryzysu finansowego i jego skutków: z jednej strony poprawa sytuacji finansowej krajów unijnych, zmniejszenie ich zadłużenia, z drugiej zaś pobudzenie wzrostu gospodarczego

w Unii. Listę priorytetów zamyka zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego krajom Unii Europejskiej i rozwój wspólnej polityki energetycznej. Biorąc pod uwagę odsetek uzyskanych wskazań, do kwestii ważnych, choć być może niepriorytetowych, można zaliczyć także rozwój europejskiej polityki obronnej i wzmocnienie współpracy wojskowej między państwami unijnymi, unormowanie sytuacji na Bliskim Wschodzie oraz zapobieganie podziałom wewnątrz Unii Europejskiej.

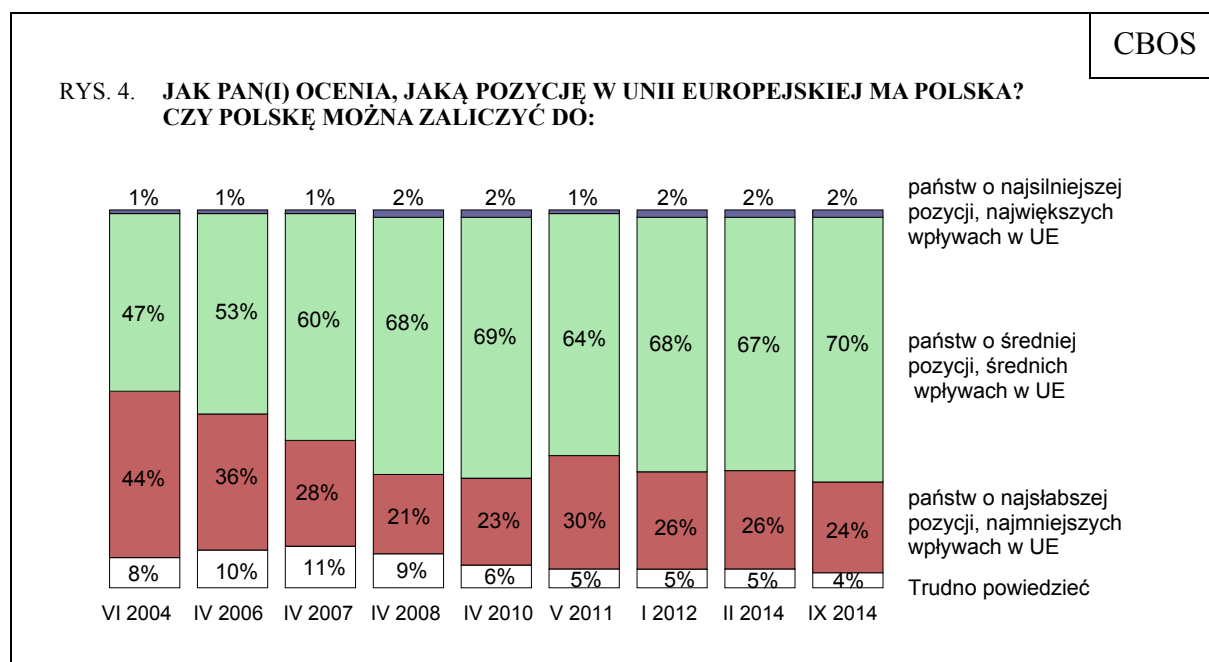
Postrzeganie zadań stojących przed Donaldem Tuskiem i Unią Europejską zależy od stopnia zainteresowania polityką. Im lepsza orientacja w tej materii, tym większe znaczenie przypisywane kwestiom związanym z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, takim jak: utworzenie unii energetycznej i zapewnienie krajom unijnym bezpieczeństwa energetycznego oraz rozwój europejskiej polityki obronnej i wzmocnienie współpracy wojskowej. Większe zainteresowanie polityką sprzyja także akcentowaniu znaczenia takich spraw, jak: ograniczenie niekorzystnych skutków przyjęcia pakietu klimatycznego przez Polskę, liberalizacja handlu między UE a Stanami Zjednoczonymi oraz zapobieganie podziałom w Unii Europejskiej. O ile uważni obserwatorzy wydarzeń politycznych kładą nacisk na stworzenie mechanizmów współpracy służących poprawie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, o tyle osoby słabo zorientowane w kwestiach politycznych relatywnie dużą wagę przykładają do kwestii polepszenia sytuacji finansowej krajów unijnych i pobudzenia wzrostu gospodarczego. Niezależnie jednak od stopnia zainteresowania polityką, a więc zarówno wśród osób uważnie śledzących to, co się w niej dzieje, jak i wśród niezainteresowanych tą sferą życia priorytetową kwestią pozostaje zażegnanie konfliktu na Ukrainie.

W elektoratach analizowanych ugrupowań politycznych także panuje zgoda co do tego, że obecnie najważniejszym zdaniem, przed którym stoi Donald Tusk i Unia Europejska, jest rozwiązanie konfliktu na Ukrainie. Ponadto wyborcy PO częściej niż przeciętnie kładą nacisk na potrzebę rozwoju wspólnej polityki energetycznej i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego krajom członkowskim (49% wskazań). Zwolennicy PiS stosunkowo często postulują ograniczenie niekorzystnych skutków przyjęcia pakietu klimatycznego przez Polskę (18%). Sympatycy SLD ponadprzeciętnie często podkreślają znaczenie pobudzenia wzrostu gospodarczego w Europie (53%) oraz budowy unii energetycznej (47%). Zdeklarowani wyborcy PSL relatywnie często akcentują konieczność zapobiegania podziałom w Unii Europejskiej (34%). Z kolei zwolennicy Nowej Prawicy częściej niż inni za ważne uznają takie postulaty, jak: ograniczenie nielegalnej imigracji (20%), ograniczenie niekorzystnych skutków przyjęcia przez Polskę pakietu klimatycznego (17%) oraz liberalizacja handlu między UE a Stanami Zjednoczonymi (14%).

POZYCJA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Wybór Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej interpretowano na ogół w kategoriach sukcesu Polski, która w ostatnich latach umocniła swoją pozycję w Europie. Pojawiła się też jednak odmienna interpretacja nominacji Donalda Tuska, zgodnie z którą znaczenie Polski w Europie jest na tyle niewielkie, że awans polskiego polityka na jedno z najważniejszych stanowisk unijnych nie „zagrozi” dominacji takich krajów, jak Niemcy czy Francja.

Sami Polacy zaliczają swój kraj do europejskich „średniaków” – pogląd ten podziela 70% badanych. Pozostali przeważnie sądzą, że Polska należy do państw o najsłabszej pozycji, najmniejszych wpływach w UE (24%), sporadycznie przypisują naszemu krajowi duże znaczenie (2%). Opinie w tej kwestii niewiele się w ostatnich miesiącach zmieniły. Z dłuższej perspektywy czasowej widać jednak wzrost postrzeganej pozycji Polski w Unii Europejskiej.

Przekonanie, że Polska zalicza się do państw o średniej pozycji, średnich wpływach w Europie, przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych. Opinia ta dominuje także we wszystkich analizowanych elektoratach partyjnych.

Wybór Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej budzi pewne nadzieje, choć wyrażane w sposób dość umiarkowany. Polacy w większości spodziewają się, że ta nominacja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski i lepszego reprezentowania interesów naszego kraju na unijnej arenie. Nieco ponad połowa jest zdania, że spowoduje ona zwiększenie wpływu Polski na politykę UE. Jednocześnie Polacy przewidują, że Donald Tusk – wzorem swojego poprzednika – będzie przede wszystkim organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej, nie zaś faktycznym przywódcą Unii, mającym znaczący wpływ na kierunek jej działań. Oczekiwania wobec prezydentury Donalda Tuska koncentrują się wokół dwóch kwestii – z jednej strony przezwyciężenia skutków kryzysu finansowego: poprawy koniunktury gospodarczej oraz sytuacji finansowej w krajach Unii Europejskiej, z drugiej zaś zwiększenia bezpieczeństwa militarnego i energetycznego: zakończenia konfliktu na Ukrainie oraz pogłębienia współpracy w dziedzinie energetyki między krajami Unii.

Opracowała
Beata ROGUSKA

Tabela 1

		Donald Tusk został wybrany na przewodniczącego Rady Europejskiej. Obejmie to stanowisko w grudniu tego roku. Czy, Pana(i) zdaniem, Donald Tusk jako przewodniczący Rady Europejskiej będzie:			Liczba osób
		faktycznym przywódcą Unii Europejskiej, mającym istotny wpływ na kierunek jej działań	organizatorem i koordynatorem prac Rady Europejskiej, bez znaczącego wpływu na kierunek jej działań	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		28	58	14	942
Płeć	Mężczyźni	28	63	9	457
	Kobiety	27	54	19	485
Wiek	18-24 lata	11	75	14	106
	25-34	25	67	8	186
	35-44	29	54	17	166
	45-54	25	63	12	147
	55-64	32	55	13	166
	65 lat i więcej	37	42	22	170
Miejsce zamieszkania	Wieś	27	57	17	373
	Miasto do 19 999	33	49	17	139
	20 000 - 99 999	31	58	11	179
	100 000 - 499 999	21	67	12	155
	500 000 i więcej mieszk.	26	65	9	95
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	25	49	26	195
	Zasadnicze zawodowe	32	52	16	231
	Średnie	29	62	10	288
	Wyższe	24	69	8	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	26	69	5	96
	Średni personel, technicy	14	78	8	37
	Pracownicy adm.-biurowi	24	66	11	56
	Pracownicy usług	29	56	15	57
	Robotnicy wykwalifikowani	26	66	8	101
	Robotnicy niewykwalifik.	27	53	20	50
	Rolnicy	29	55	16	37
	Pracujący na własny rach.	30	60	10	46
	Bezrobotni	28	66	6	69
	Emeryci	37	42	21	203
	Renciści	28	48	24	57
	Uczniowie i studenci	10	76	14	80
	Gospodynie domowe i inni	31	44	24	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	62	15	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	65	10	69
	sekt. pryw. poza rolnict.	27	66	8	254
	prywatnym gosp. rolnym	32	58	10	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	34	49	16	115
	501-750	28	54	18	119
	751-1000	30	56	14	115
	1001-1500	35	53	12	172
	Powyżej 1500 zł	23	69	8	212
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	63	15	112
	Średnie	27	55	18	427
	Dobre	30	61	10	402
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	60	15	61
	Raz w tygodniu	27	58	15	386
	1-2 razy w miesiącu	24	59	16	147
	Kilka razy w roku	29	59	12	227
	W ogóle nie uczestniczy	32	55	13	121
Poglądy polityczne	Lewica	36	59	5	148
	Centrum	37	50	13	310
	Prawica	22	70	8	271
	Trudno powiedzieć	15	54	31	213

Tabela 2

		Czy objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przyczyni się do lepszego reprezentowania interesów Polski w Unii Europejskiej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		60	30	10	944
Płeć	Mężczyźni	61	32	7	458
	Kobiety	59	29	12	486
Wiek	18-24 lata	52	40	8	106
	25-34	54	36	10	188
	35-44	62	30	8	166
	45-54	64	29	7	147
	55-64	64	26	10	166
	65 lat i więcej	62	23	15	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	32	13	375
	Miasto do 19 999	67	23	10	139
	20 000 - 99 999	64	27	9	179
	100 000 - 499 999	59	34	7	155
	500 000 i więcej mieszk.	62	33	4	95
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	52	27	21	196
	Zasadnicze zawodowe	61	30	9	231
	Średnie	57	36	7	290
	Wyższe	69	27	4	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	68	26	5	96
	Średni personel, technicy	68	29	3	37
	Pracownicy adm.-biurowi	61	28	11	56
	Pracownicy usług	52	34	14	57
	Robotnicy wykwalifikowani	57	37	6	102
	Robotnicy niewykwalifik.	53	42	5	51
	Rolnicy	61	33	6	37
	Pracujący na własny rach.	70	22	8	46
	Bezrobotni	56	40	5	69
	Emeryci	63	22	14	204
	Renciści	62	16	22	57
	Uczniowie i studenci	54	39	7	80
	Gospodynie domowe i inni	49	37	14	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	64	29	7	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	55	40	4	70
	sekt. pryw. poza rolnict.	61	31	8	255
	prywatnym gosp. rolnym	61	31	8	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	59	33	9	117
	501-750	51	34	14	119
	751-1000	63	25	12	115
	1001-1500	61	30	9	173
	Powyżej 1500 zł	66	29	5	212
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	39	12	114
	Średnie	57	30	13	428
	Dobre	66	28	6	402
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	48	38	14	61
	Raz w tygodniu	62	28	10	387
	1-2 razy w miesiącu	64	28	8	147
	Kilka razy w roku	58	30	11	228
	W ogóle nie uczestniczy	56	36	8	121
Poglądy polityczne	Lewica	68	27	5	148
	Centrum	68	26	6	310
	Prawica	54	40	6	271
	Trudno powiedzieć	50	27	23	215

Tabela 3

		Czy objęcie przez Donalda Tuska stanowiska przewodniczącego Rady Europejskiej przyczyni się do zwiększenia wpływu Polski na politykę Unii Europejskiej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		52	36	12	944
Płeć	Mężczyźni	53	40	7	458
	Kobiety	51	32	16	486
Wiek	18-24 lata	50	39	11	106
	25-34	46	45	9	188
	35-44	54	34	12	166
	45-54	50	43	7	147
	55-64	57	32	11	166
	65 lat i więcej	56	25	19	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	37	15	375
	Miasto do 19 999	63	25	12	139
	20 000 - 99 999	53	36	11	179
	100 000 - 499 999	52	42	6	155
	500 000 i więcej mieszk.	50	42	8	95
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	48	26	26	196
	Zasadnicze zawodowe	55	35	10	231
	Średnie	48	43	9	290
	Wyższe	60	36	4	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	58	36	6	96
	Średni personel, technicy	52	46	2	37
	Pracownicy adm.-biurowi	55	31	15	56
	Pracownicy usług	42	46	12	57
	Robotnicy wykwalifikowani	48	45	6	102
	Robotnicy niewykwalifik.	50	45	4	51
	Rolnicy	56	28	16	37
	Pracujący na własny rach.	54	39	7	46
	Bezrobotni	44	49	8	69
	Emeryci	58	22	19	204
	Renciści	50	34	16	57
	Uczniowie i studenci	53	36	11	80
	Gospodynie domowe i inni	44	39	17	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	57	37	6	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	46	7	70
	sekt. pryw. poza rolnict.	49	42	9	255
	prywatnym gosp. rolnym	61	29	10	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	50	40	11	117
	501-750	46	41	14	119
	751-1000	56	30	14	115
	1001-1500	53	33	14	173
	Powyżej 1500 zł	58	36	5	212
Ocena własnych war. mater.	Złe	38	51	11	114
	Średnie	51	32	17	428
	Dobre	58	35	7	402
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	36	40	23	61
	Raz w tygodniu	54	32	14	387
	1-2 razy w miesiącu	57	35	8	147
	Kilka razy w roku	51	40	10	228
	W ogóle nie uczestniczy	52	41	7	121
Poglądy polityczne	Lewica	60	35	5	148
	Centrum	62	32	7	310
	Prawica	48	45	7	271
	Trudno powiedzieć	39	32	29	215

Tabela 4

		Które z wymienionych poniżej spraw wydają się Panu(i) najważniejsze?			
		Poprawa sytuacji finansowej krajów Unii Europejskiej, zmniejszenie zadłużenia	Pobudzenie wzrostu gospodarczego w krajach Unii Europejskiej	Rozwój europejskiej polityki obronnej i wzmocnienie współpracy wojskowej między państwami Unii Europejskiej	Rozwój wspólnej polityki energetycznej i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego krajom Unii Europejskiej
		%	%	%	%
Ogółem		38	35	23	35
Płeć	Mężczyźni	33	35	27	38
	Kobiety	44	35	19	31
Wiek	18-24 lata	50	39	28	19
	25-34	51	40	22	37
	35-44	38	35	17	39
	45-54	33	32	25	36
	55-64	32	42	28	35
	65 lat i więcej	28	25	20	38
Miejsce zamieszkania	Wieś	39	36	23	30
	Miasto do 19 999	41	34	24	37
	20 000 - 99 999	38	34	21	40
	100 000 - 499 999	35	37	21	33
	500 000 i więcej mieszk.	39	36	30	44
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	32	17	23
	Zasadnicze zawodowe	37	34	25	27
	Średnie	42	35	24	37
	Wyższe	38	41	25	50
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	45	31	53
	Średni personel, technicy	48	43	22	24
	Pracownicy adm.-biurowi	50	51	22	40
	Pracownicy usług	41	35	17	28
	Robotnicy wykwalifikowani	49	33	17	34
	Robotnicy niewykwalifik.	41	40	24	32
	Rolnicy	39	32	21	18
	Pracujący na własny rach.	26	35	21	50
	Bezrobotni	40	34	24	28
	Emeryci	29	30	23	37
	Renciści	23	22	30	31
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	41	47	25	40
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	42	21	38
	sekt. pryw. poza rolnict.	44	37	21	39
	prywatnym gosp. rolnym	33	31	24	11
	Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	39	34	22
	501-750	49	32	18	24
	751-1000	32	33	27	40
	1001-1500	43	40	23	31
	Powyżej 1500 zł	32	41	25	47
Ocena własnych war. mater.	Złe	29	25	24	25
	Średnie	40	33	23	35
	Dobre	39	40	23	38
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	42	34	17	25
	Raz w tygodniu	37	32	24	33
	1-2 razy w miesiącu	43	32	26	35
	Kilka razy w roku	40	41	22	41
	W ogóle nie uczestniczy	33	41	23	36
Poglądy polityczne	Lewica	39	40	21	39
	Centrum	39	39	23	37
	Prawica	38	31	30	40
	Trudno powiedzieć	38	33	16	23

Tabela 4 (cd.)

		Które z wymienionych poniżej spraw wydają się Panu(i) najważniejsze?			
		Ograniczenie nielegalnej migracji do krajów Unii Europejskiej	Liberalizacja handlu między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi	Zapobieganie podziałom w Unii Europejskiej	Zażegnanie konfliktu ukraińsko-rosyjskiego
		%	%	%	%
Ogółem		10	7	18	56
Płeć	Mężczyźni	10	10	21	51
	Kobiety	10	5	16	60
Wiek	18-24 lata	17	10	15	57
	25-34	7	8	19	53
	35-44	10	5	19	57
	45-54	13	7	20	56
	55-64	8	8	16	60
	65 lat i więcej	8	6	19	54
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	8	14	57
	Miasto do 19 999	11	6	21	52
	20 000 - 99 999	11	5	25	52
	100 000 - 499 999	9	8	18	60
	500 000 i więcej mieszk.	17	7	19	59
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	9	9	13	58
	Zasadnicze zawodowe	6	6	19	51
	Średnie	11	6	21	56
	Wyższe	13	8	20	59
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	5	23	48
	Średni personel, technicy	12	2	17	62
	Pracownicy adm.-biurowi	14	2	19	58
	Pracownicy usług	15	11	13	54
	Robotnicy wykwalifikowani	11	6	15	56
	Robotnicy niewykwalifik.	7	7	23	54
	Rolnicy	5	9	15	70
	Pracujący na własny rach.	9	11	25	63
	Bezrobotni	10	5	13	53
	Emeryci	7	10	18	54
	Renciści	2	3	13	63
	Uczniowie i studenci	14	12	19	54
	Gospodynie domowe i inni	10	2	27	58
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	12	5	21	53
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	15	10	18	49
	sekt. prywat. poza rolnict.	12	6	18	59
	prywatnym gosp. rolnym	4	8	13	65
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9	6	12	59
	501-750	13	6	21	50
	751-1000	6	4	21	59
	1001-1500	10	5	15	59
	Powyżej 1500 zł	13	11	20	57
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	7	21	43
	Średnie	9	9	17	57
	Dobre	10	5	20	59
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	5	11	60
	Raz w tygodniu	10	7	17	58
	1-2 razy w miesiącu	10	5	14	54
	Kilka razy w roku	9	6	20	54
	W ogóle nie uczestniczy	12	13	28	54
Poglądy polityczne	Lewica	11	11	18	55
	Centrum	12	7	24	60
	Prawica	8	8	16	59
	Trudno powiedzieć	9	4	13	48

Tabela 4 (cd.)

		Które z wymienionych poniżej spraw wydają się Panu(i) najważniejsze?				Liczba osób
		Unormowanie sytuacji na Bliskim Wschodzie	Ograniczenie niekorzystnych skutków przyjęcia pakietu klimatycznego przez Polskę	Coś innego	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		19	11	1	6	941
Płeć	Mężczyźni	21	13	1	4	457
	Kobiety	17	9	1	7	484
Wiek	18-24 lata	17	7	1	4	106
	25-34	18	8	1	5	188
	35-44	22	10	1	4	166
	45-54	16	11	2	5	147
	55-64	21	12	1	3	164
	65 lat i więcej	19	14	1	13	170
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	9	1	7	372
	Miasto do 19 999	18	9	1	5	139
	20 000 - 99 999	22	9	2	7	179
	100 000 - 499 999	21	16	1	5	155
	500 000 i więcej mieszk.	20	14	1	2	95
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	17	9	1	13	193
	Zasadnicze zawodowe	18	12	2	8	229
	Średnie	23	11	1	4	291
	Wyższe	17	11	1	1	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	11	1		96
	Średni personel, technicy	35	9		2	37
	Pracownicy adm.-biurowi	14	8	2	4	56
	Pracownicy usług	11	9		7	57
	Robotnicy wykwalifikowani	21	11	1	4	101
	Robotnicy niewykwalifik.	18	9	1	5	51
	Rolnicy	25	13		3	36
	Pracujący na własny rach.	24	7	3		46
	Bezrobotni	18	5	2	9	70
	Emeryci	22	15	1	9	201
	Renciści	16	7	5	14	57
	Uczniowie i studenci	19	10	1	4	80
	Gospodynie domowe i inni	16	15		9	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	19	7	1	3	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	14	16	2		69
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	8	1	4	255
	prywatnym gosp. rolnym	28	17		5	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	4	1	6	116
	501-750	18	11	2	11	119
	751-1000	14	11	2	6	115
	1001-1500	20	12	3	5	172
	Powyżej 1500 zł	21	16	0	1	212
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	9	4	15	113
	Średnie	19	10	1	7	426
	Dobre	21	12	1	2	401
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	16	6	13	60
	Raz w tygodniu	19	11	0	6	386
	1-2 razy w miesiącu	18	9	3	6	146
	Kilka razy w roku	20	10	1	6	226
	W ogóle nie uczestniczy	19	9	0	4	122
Poglądy polityczne	Lewica	25	11	2	3	148
	Centrum	16	8	2	1	308
	Prawica	22	16	1	3	271
	Trudno powiedzieć	16	6	1	17	213

Tabela 5

		Jak Pan(i) ocenia, jaką pozycję w Unii Europejskiej ma Polska? Czy Polskę można zaliczyć do:				Liczba osób
		państw o najsilniejszej pozycji, największych wpływach w UE	państw o średniej pozycji, średnich wpływach w UE	państw o najsłabszej pozycji, najmniejszych wpływach w UE	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	70	24	4	944
Płeć	Mężczyźni	2	74	22	2	458
	Kobiety	1	66	27	7	486
Wiek	18-24 lata	1	71	26	2	106
	25-34	3	68	27	2	188
	35-44		70	26	4	166
	45-54	1	67	31	1	147
	55-64	2	69	24	4	166
	65 lat i więcej	2	73	14	11	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	68	25	6	374
	Miasto do 19 999	3	71	22	4	139
	20 000 - 99 999	0	72	21	6	179
	100 000 - 499 999	1	67	30	2	156
	500 000 i więcej mieszk.	2	75	21	2	95
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	2	65	19	14	196
	Zasadnicze zawodowe	1	71	26	2	230
	Średnie	1	67	29	2	291
	Wyższe	2	75	22	1	227
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		82	17	1	96
	Średni personel, technicy	2	75	23		37
	Pracownicy adm.-biurowi	5	62	31	2	56
	Pracownicy usług		74	23	4	57
	Robotnicy wykwalifikowani	1	64	35		102
	Robotnicy niewykwalifik.		68	32		51
	Rolnicy		72	21	7	36
	Pracujący na własny rach.		79	19	2	46
	Bezrobotni	2	69	27	1	70
	Emeryci	2	72	15	11	204
	Renciści	1	63	30	6	57
	Uczniowie i studenci	2	67	28	3	80
	Gospodynie domowe i inni	4	53	35	9	51
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	78	20	1	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	70	29		70
	sekt. prywat. poza rolnict.	1	69	28	2	255
	prywatnym gosp. rolnym		73	21	6	41
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	69	25	3	116
	501-750	1	65	26	7	119
	751-1000	1	61	31	6	115
	1001-1500	1	74	21	4	173
	Powyżej 1500 zł	2	74	23	1	212
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	54	37	5	114
	Średnie	1	69	23	7	428
	Dobre	2	76	22	1	402
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2	70	27	2	60
	Raz w tygodniu	1	73	21	5	387
	1-2 razy w miesiącu	3	62	29	6	147
	Kilka razy w roku	1	69	26	4	228
	W ogóle nie uczestniczy	2	70	25	4	122
Poglądy polityczne	Lewica	3	76	20	1	148
	Centrum	2	73	23	2	309
	Prawica	0	71	27	2	271
	Trudno powiedzieć	2	59	26	13	216